

308 (471)

323(480)K

UUSI KANTAATTI

Motto : „Älkäätkä uskaltako päämiehiin,
ihmisiä he ovat; eivät he voi ketään
auttaa!”
Iso-Kirja.

Kirjoitti: VANHA MATTI

Kustansi: M. VUOLUKKA, Tampere

Hinta 1:50

**TYÖVÄENLIIKKEEN
KIRJASTO**

26095

TYÖVÄENLIIKKEEN KIRJASTO

1290665830

323(480) K VANHA MATTI
Vanha Matti,
Uusi kantaatti

Omistettu suuren työväen herättäjän ja innoittajan, kirjailijan, sanomalehtimiehen, uuden yhteiskunnan siirtolain perustamisharrastajan ja ihanneolojen haaveilijan

MATTI KURIKAN muistolle

Tämän julkaisun edeltäjästä „JUHLAKANTAATISTA“ suvaitsi ainoastaan pari sos. dem. lehteä ja yksi porvarillinen lehti suosiollisessa ja huvittavassa hengessä mainita. Muun lehdistön rintama oli yksimielisen ehjä ja mykkä.

„Sammuta sinä, minä sytytän!“

Oli kerran siellä kaukomailla vahtimestari, suuri kuin Goljat (Eiffeltorniksi häntä jotkut nimittivätkin) ja juoppo kuin niilin virta, virkaintoinen ja rutivanhoillinen, mutta silmäin lumeeksi ankara järjestyksen mies. Hän voi jahdata tuntikausia liikuttaako joku lukuhaluinen sanomalehtiä toiseen paikkaan kun hän oli ne laittanut. Tämä tapahtui tietysti järjestyksen nimessä. — Niin „*järjestyksen nimessä*“, ulkonaista kuollutta kaavaa noudattaen, on suurissa yhdistyksissä kielletty kirjallisuuden ja lehtien myynti muualta kuin kioskista. Niin- kuin varsinainen aatteellinen kirjallisuus kovinkaan menisi kaupaksi ilman innokasta persoona-agiteerausta. Varmaan minä ja moni muu on useamman kirjan myynyt ja ostanut myyjän vuoksi kuin itse kirjan tähden — verrattuna kioskikauppaan. Monet kymmenet miehet ja naiset kauppasivatkin kirjoja ja sanomalehtiä ennen vanhaan aikaan ja heiluvat kun »helppoheikki» markkinoilla ja aate eli, ihmiset luki ja puhui ja oli innostusta ja henkeä täysi.

Mutta nyt: kadut, torit, puistot, yhdistykset, kahvilat ovat täynnä kaikenlaisia makeis-, punnitus- ja rahapeli-automaatteja ja viinaakin voi ostaa ja myydä yksin kirkkotielä ja kirkossa-kin, vaan älä kauppaa kirjallisuutta ja lehtisiä. Jos niin teet, varo kinttuja, joudut poliisikamariin kuulusteltavaksi tai mikä pahempi seuratalojen järjestysmies äykkäsee, että olet nahkoistas lentää ja pahimmassa tapauksessa mäjäyttää pampulla selkää ja päähänkin että kallos seinään kolisee.

Tämä kaikki on synkempää valistuksen kiristämistä kuin tsaarin aikana. Muutenkos elävä henki ja aatteellinen innostus tuppaa kuolemaan ja jähmettymään kylmiin kaavoihin. Kohta ollaan kuin valkeaksi sivutut haudat täynnä kuolleiden luita.

— **Hätäaputyöläisten palkat.** Alussa oli kaikki alussa ja hätäaputyöläisillä teetettiin hyötyä tuottamatonta työtä ja maksettiin pienemmät palkat. Sitten kun työttömyys tuli jokavuotiseksi, alettiin teettää tavallisia töitä ja maksaa ajanmukaiset täydet palkat. Nyt ilmenee pääkaupungissa (kenties

muuallakin) yhden meidän huomatuimman johtomiehemme — vaikka osuusliikkeen rämetyttämän — taholta mielipide, ettei hätäaputyöläisille saisi maksaa yhtä suuria palkkoja kuin vakinaisille miehille. — Eikö tämä ole täyttä porvarismia ja koko julmaa lajia sittenkin? — Sinä ja kuka tahansa viruu monia kuukausia työttömänä, saat ikäänkuin armosta vähäksi aikaa työtä ja silloinkin alipalkoilla. Eikö tällaisen mielipiteen edustajalla ole luokkakäsitteet kokonaan himmentyneet tai kerrassaan homehtuneet, jopa siihen määrään jota kuvaa sananlasku: „ei syönyt sika tunne syömättömän tarvetta.“

Me sanomme: hätäaputyöläisille täydet palkat, mutta vakinaisille samalla aikaa alipalkat. Näin tehdäänkin jo ammattiyhdistysliikkeessä lakko — sulkku — ja työttömyysverotuksen muodossa.

Hädän suuruuden mukaan voidaan vakinaisia palkkalaisia ylimmästä alimpaan saakka verottaa 5 prosenttia, 10 pros., 15 pros., 25 pros., jopa 33 prosenttiin saakka. Tahi sitten äärimmäisessä yleisessä hädässä jakaa yhtäläinen pieni annos kullekin. — Eikä vielä tarvitse peljätä että tämä on sosialismia, kommunismia tai anarkismia vaan ainoastaan pelkkää keskinkertaista ihmisyyttä.

— **Elkää koskeko yhdistymisvapauksiin.** Työväenliikkeellä on neljä peruskulmakiveä ja ne ovat: yhdistys-, kokoon-tumis-, puhe- ja painovapaus. Ilman niitä on koko työväenluokan edistyskysymykset kahleisiin kytketty, paikalleen ankuroitu ja pantu alttiiksi taantumuksen kuolemaa tuottavalle hirmumyrskylle. Näistä vapauksista emme saa, ei kotoisen, ei sisäisen, eikä ulkonaisen mahtivallan edessä hiukkaakaan tinkiä, muutoin olemme kadotetut! — Nuo kulmakivet ovat siellä ja täällä alkaneet horjua ja paikoiltaan siirtyä sekä niiden suoja-muurit rappeutua ja homehtua, vieläpä vartioväki uinua, vellostua ja osaksi antautuakkin. — Voi konsuleita! — —

Muistaa tarvitsee vaan perustuslakitaistelua, missä mahtavan ryssän 170 miljoonan väkivaltavoimainen kansa ylimyksineen oli painostamassa, ei peräännytty sittenkään, ei, vaan taisteltiin. Hajoitettakoon eduskunta, onhan siihen totuttu, älköön kutsuttako sitä koolle, siitäkin on esimerkkiä, kaatukoon vaikka kymmenen hallitusta, kyllä uusia nousee, tulkoon diktatuuri- ja fascistihallitus, ne voivat piiskata kansan hereille, mutta vapaaehtoisesti emme saa alistua ja taipua.

— **Ketkuilemista.** Hallitukseen menokysymyksessä on sos. dem. puolueen joku osa, jopa hyvinkin vaikutusvaltaiset napamiehet ja »puoluepaavit» näytelleet »ollakko vai ei olla» osaa.

Jo vuosisadan alussa Millerandin astuessa Ranskan ministeriöön on mielipiteiden vaihto varsinkin epävirallisissa yksityiskeskusteluissa käynyt hyvinkin kiivaassa äänilajissa. Määriteltiinpä revisionisteiksi ja porvarillisiksi ne, jotka kannattivat hallitukseen menoa ja puhtaiksi Marxilaisiksi ne, jotka olivat kielteisellä kannalla. Puoluesihtööri J. K. Karin astuessa v. 1905 senaattiin — silloisen puoluehallinnon yksimielisellä luvalla — Oulun puoluekokous näytteli äkkijyrkkää irvinaamaa ja eroitti Karin puolueesta. — Sen jälestä on ketkuiltu sinne ja tänne, mennäkö vaiko ei, onpa saatu runsaasti ulkomaiden antamia esimerkkejä ja kaavoja käytettäväkseen, otettu »remmit» käsiin itsekin, milloin osittain, milloin kokonaan ja yhä ollaan epävarmalla kannalla.

Mielestäni tämä pitäisi olla jo hyvinkin selvä asia. Jos joku lyödään tai syödään pois paikastaan, astukoon itse tai muu tilalle, jos joku hävitetään, hajoitetaan, palaa tai murtuu, rakennetaan uusi tilalle. Jos järjestelmä kumotaan, perustuslait muutetaan, hallitsija kuolee tai syöstään vallasta, parlamentti hajoitetaan, hallitus kukistuu, hankitaan uutta tilalle.

Että hallitukseen meno ja osanotto sekä hallituksessa oleminen asetetaan pelkäksi luokkaetukysymykseksi — on se ajanpitkään kestävätkin kanta — koettakoon sitä minkälainen maailman mahti tahansa. Diktatuurijärjestelmillä voi se jonkun aikaa onnistua, mutta ennen pitkää kaatuu omaan mahdotto-
muuteensa. Hallitusohjaksia käsissään pitämällä voi jokainen puolue jonkun verran olojaan parantaa, se kokemus lienee kyllin vankka meidänkin oloissamme. Pelkkiä luokkaetupyyteitä ehtona pitämällä saadaan vähempitietoiseen ja heikommin ymmärtävään puoluejäsenistöön istutetuksi se harhakäsitys, että oman puolueen hallitus tuopi heti taivaan maan päälle ja luopi uuden paratiisin.

Tämän käsityksen juurtuminen ja leviäminen on arveluttava tilanne. Sillä silloin voivat kaikenlaiset onnen-onkijat ja valemарxilaiset kalastella sameassa vedessä ja saada ajattele-mattomat joukot raivoihinsa, jopa kaivamaan hautaa ja huutamaan: *petturit, luopiot, ristiinnaulitkaa heitä* ja loppujen lopuksi hirttämään oman hallituksensa! — Oulun kokouksen teko voi uusiintua monin kerroin tuhoisammalla tavalla.

— „Punikit“ Saksalaisten lypsylehminä. Eräs vanha arvokas raittiuspuhuja, joka oli matkustanut maat ja mantereet, kertoi julkisessa puheessaan: että saksalaiset ovat päättäneet maksattaa sotavelkansa ja omatkin velkansa koko maailman kansoilla, myymällä niille etupäässä *huumaavia aineita*. — Tämä kamala tiedonanto iski kuulijoihin kuin vaarallisin myrkkyy-

kaasupommi. Moni hymisi itsekseen: »sehän on vallan pirullinen keksintö, jota tuskin itse s—tanakaan kehtaisi toimeenpanna!» Mutta sittenkin se on alaston, järkyttävä totuus. — Saksalainen pirtu virtaa maahamme satojen miljoonien markkojen arvosta vuosittain. Suomen »punikit» joita saksalaiset lahtasivat v. 1918, niiden veljet, sisaret, pojat ja tyttäret pääasiassa suorittavat tätä kamalaa veriveroa. Siihen suoritukseen osallistuu myös yhtähyvin talonjussi, pikkutilallinen, renki ja päiväläinen, tukkimies ja satamatyöläinen, tehtaalainen ja osa kaikista käsityöläisistä sekä muut pikkueläjät ja kaikkiin puolueisiin lukeutuvat (ei suuret herrat ja mahtimiehet, jotka juovat parempaa ja yleensä apteekkitavaraa). Sittenkuin nämä veriuhrin ovat juoneet rahansa, riitelevät he, lyövät ja tappelevat, puukottavat ja ampuvat, ja tappavat toisiaan; veli veljensä, poika isänsä, työläinen toisensa, ystävä kutsuvieraansa, ja päinvastoin siinä määrässä, että tuskin monien kymmenien kansojen ja valtakuntien murhien yhteinen luku ylittää Suomen uhrien lukua.

Lähes kymmenen tuhatta viruu vankiloissa, satojen tuhansien kirjat on leimattu rangaistusmerkillä, suuren osan kansasta, varsinkin rannikkolaisten siveellinen tarmo on lopussa, entiset tuottavat ammatit on jätetty, myydään pirtua, ostetaan pirtua ja juodaan pirtua ja saksalainen hykertelee käsiään kun muiden verivirta juoksee heille kultavirtana. — Oi te ja me punikit! Oi te ja me kieltolakimiehet! — Olemmeko ampuneet yli maalin? Eikö me kaikki pelaa valhepeliä ja esitä tekohurskaan naamaria? —

— **Mitä ovat ulkomaan matkat?** Porsastelua, porsastelua ja mitä suurinta hummausta ja hassausta! — Ennen vanhaan voi niitä vielä jotenkuten käsittää ja silloin olivat ne yleiseksi hyödyksi ja opiksi. Mutta nyt sähkön, radion, elokuvien ja kaiken tekniikan loistokauden aamunkoitossa, jolloin miltei kaikki asiat ja tapahtumat näkee ja kuulee ympärillään, edessään, on se vähemmän tarpeellista. Eräs itse nähnyt ja kokenut kertoi opiskelurahoillakin ulkomailla olevien pääasiassa huvittelevan. Ilotyttöpaikat, yökahvilat, tanssalongit ja kapakat ovat tavallisimpia käynti- ja ajankulutuspaikkoja. Opintonäytteeksi suomennetaan joku vähäpätöinen kirjoitus tai kirjanen ja kansa saa maksaa viulut. Virkistuksen vastikkeeksi on ruumis rasiintunut, sielu murtunut, taskut tyhjänä ja velkakuorma lisääntynyt. Suutarit, räätälit, kortteeriemännät, ruokalain pitäjät, pesijöistä alkaen, saavat tilisaataviensa yli vetää pitkän ristin.

Muut maat matkailuliikenteelläkin rikastuvat, se on niiden tuottavimpia tulolähteitä — Suomi köyhtyy. 150—200 miljoonaa mrk. menee tähänkin lystiin ja ulkolaisilta saadaan tuskin puolia takaisin. — Ja mitä he oppivat siellä? Mitä ihmehen havaintoja tekevät? — Jos tarvitsee kadunkulma pyöristää, liikenneviitta pystyttää tai likakaivo kaivaa, lähetetään parin kolmen miehen komissio Skandinavian maihin tai Saksaan katsomaan, kyselemään ja tiedustelemaan: kuinka ne siellä ovat laitetut. — Voi sitä yritteliäisyyden ja omape- räisyyden puutetta ja ulkolaisten matkimishalua!

— Me alkuajan heikot uranuurtajat ja korvenkyntäjät, me heitetään ulos — tunkiolle, — paiskataan likaviemäriin! Ja me kuulumme ylhäältä, osuustirehtöorien ja herrain taholta sanottavan: »joka ei vuodessa todista ostaneensa 2- tai 3,000 markan edestä osuuskaupoista tavaraa, hänen nimensä pitää pyyhittämän pois osuusjäsenluettelosta.» — Mitä tämä merkitsee? — Sitä ystäväiseni, että sinä voit olla noin 30 vuotta ja siitä yli puhunut ja kirjoittanut osuusaatteen puolesta, vieläpä — kuten tämän kirjoittaja — toiminut monia kuukausia yhteisostojen järjestäjänä ensimmäisen työväen osuuskaupan pystyyn saamiseksi ilman tehtailijoitten lahjavaroja, ja nyt syystä tai toisesta et tarvitse, et voi tehdä erityisempiä ostoksia kun syöt kaiken maailman ruokaloissa ja kuppiloissa, sinä heitetään niskasta pellolle. Nimesi pyyhitään pois ja sinä ikäänkuin haudataan elävältä; sinä, minä ja monta muuta, joukossa alkuajan kansanedustajiakin.

Hävyttömyys, törkeys, ajattelemattomuus ja halpamaisuus voi tuskin alkuajan uurastajia kohtaan mennä pitemmälle.

Se ei riitä, että meidän pieni alkuajan jäsenmaksamme 10 markkaa (kullassa) on noin 30 vuotta ollut muhimassa ja osaltaan tuottamassa satojen miljoonien pääomat osuusliikkeille, me olemme kuolemaamme asti pakollisesti sidotut määräsuuruisiin ostoksiin. — Tuskin näin julmalla tavalla mikään kapitalistinen yhtymä kuolettaa perusosakkeensa? Ei mikään menestyvä liikeyhtymä. Päinvastoin aina kasvavista koroista ja osinkoista huolimatta munisivat ne vähän väliä lisäosakkeita. — Mutta meidän osuusaatteen miesten nimen päälle vedetään kylmästi risti ja katsotaan kuolleiksi.

Uutta eteen, vanhaa rekeen!

Me työväestö ja pikku-eläjät olemme olleet perustamassa ja ylösauttamassa kymmeniä — nyt jo suuria — kansallisia liike- y. m. laitoksia. Ne ovat nyt herrain hallussa, ettemme saa tuskin takapihan portinraostakaan sinne katsoa vilkaista, miten herrat siellä huseeraa ja lyö miljoonia miljoonien päälle omiin yksityiskassoihinsakin. Samalla tavoin me olemme olleet pääperustajia työväenlehdille, kirjapainoille, yhdistyksille, osuusliikkeille, pankki- sekä monille muille laitoksille. — Luuletteko niitä hallitsevanne nyt? — — —

Pieni klikki, ryhmio, ei niin paljon aatteen innostamia eikä känsäkourahenkisiä, vaan hyvien leipäpaikkojen tavoittelijoita siellä teutaroipi ja määrittelee niinkuin meitä perustajia ja muuta jäsenistöä ei olisi koskaan ollut olemassakaan. Niinkuin eräskin niitä huippusuuruuksia puheissaan ja kirjoituksissaan tuo aina esiin, että työväenliikkeen käytännöllinen toiminta ja saavutukset ovat alkaneet vasta silloin kun hänen korkeutensa on ottanut ohjat käsiinsä.

Nyt harvemmin mainitaankaan joukkoja, massaa, vaan sanotaan: se ja se on siellä johtaja, pääherra; muuten turski mies, ankara äijä, sillä on nyörit lujasti käsissään, se hallitsee ja määrää kuinka parhaaksi näkee, hän näyttää olevan kuin maailmanvalti, Mussolini tai pikku Napoleon, jonka rinnalla muut ovat pelkkiä sakkinappuloita. Jos nouset vähänkin vastaan, keihästää hän sinut katseellaan, että olet kerrassaan typertyä, ja jos olet vaan kartano-orjain jälkeläisiä ja vähänkin riippuvainen hänestä, säikähdät niin että miltei lankeat maahan hänen eteensä, kääntynyt hiljaa, anteeksipyydellen pois ja höpiset jotain alamaistunteista rukousta mennessäs. Mutta jos olet jotain vapaampaa syntyperää ja rohkeamman heimon lapsia — no, — jääköön sanomatta. — —

Niin — — S. O. K. — täydellisesti työläisten perustama — on mennyt, K. K. ja O. T. K. kai hiljaksen valmistelevat menoa. Sillä sensuksia laaditaan, raja-aitoja pyykitetään, satojen tuhansien loisto-autoja hankitaan, kymmenenkin tuhannen kuupalkkoja maksetaan, klikkiä kerätään ja kasvatetaan, suojeluskartia värvätään. Puolueettomuuspeilin linssiä hiotaan, katseet kiikaroidaan muihin rikkaampiin maihin. Sieltä etsitään sopivia kiinnekohtia kuinka emäporvariensa kanssa voidaan veljeillä ja nälkää näkeväille kansalle syötetään unelmia uudesta taivaan valtakunnasta joka tulee maan päälle — joskus tule-

vaisuudessa — ja jonka avaimet heillä on muka hallussa ja jonne valitut uskolliset — niin *valitut* ja *uskolliset* — voivat saada pääsykortin, tietysti korkeasta hinnasta. (Sillä raha on osuusliikkeenkin samoin kuin sen johtajienkin a ja o).

Työväenpuolueen valtiollinen toiminta ja katsantokannat hylätään, ammatillinen liike ja pienipalkkaisten asema unohdetaan ja koko suuri köyhälistön kohottamiskysymys jätetään oman onnensa nojaan, avustamatta lainkaan aineellisesti sitä, kuten alkuperäinen ajatus oli.

— — — — —

Mutta mitä me näistä, sehän näyttää olevan kovan maailman luonnollista kulkua. Aletaan taas alusta ja perustetaan uusia osuuskauppoja, uusia yhdistyksiä, uusia pankkia, uusia lehtiä ja uusia puolueyhdistyksiä, että herroilla ja osuusporvareillakin on taas mitä valloittaa.

—————

Eräiden raittiusintoilijain ihmisyystaso.

Onko tarkoitettu, että raittiusihminen, varsinkin intoilijatyyppejä on ikäänkuin ilmestyskirjan peto tai pahinta lajia myrkkyykäärme? Vai miten on käsitettävä, että moni heistä nuuskii ja luuraa, tähystää ja vakoilee, aina näkee ja kuvittelee muissa ihmisissä pelkkää pahuutta ja saastaa, ilmiantaa, liioittelee ja vääristelee sekä tuomitsee toisin tuntevat ja ajattelevat alimpaan h—tin kattilaan ja täten nostaa itsensä aina pilviin asti, vaatien saastaiselle tomumajalleen — joka meillä kaikilla kyllä on — puolijumalan arvoasemaa. — Mikä inhoitavinta, käyttää tätä hyvin usea keinona päästäkseen luottamustoimiin, vaikka voi olla tyhmä ja yleisiä asioita käsittämätön kuin pässinpää. — Sanokaa ja selvittäkää meille onko tämänmoinen olio kunnan ihmistyyppi ja eikö hän sietäisi moninaisissa edesottamisissa pientä kouluutusta.

—————

— **Puuäijä.** Puhumattakaan maaseudusta, on suurissa asutuskeskuksissakin henkilöitä, jotka lukeutuvat järjestyneen työväen riveihin, vaikka ovat mitä ahdasmielisintä ja taantumuksellisinta kansanainesta. Yksi heistä sanoo: — »minä en

käy juuri koskaan teatterissa», toinen jatkaa: — »enkä minä elokuvissa, parhaimmissakaan», kolmas vielä parantaa: — »minä en välitä urheilusta, se on hullutusta», neljäs: — »tanssista ja nuorison leikeistä», viides: — »musiikista, konserteista tai taidenäyttelyistä», kuudes, seitsemäs ja kahdeksas ei välitä mistään näistä, yhdeksäs ja kymmenes tahtovat olla oikein pääpötköjä, eivätkä sano välittävänsä näistä eikä mistään muistakaan samantapaisista, vaan parjaavat, mustaavat, kiroilevat ja tuomitsevat nämä elämän ilmiöt kaikki yhdessä mytyssä.

Ja merkkillistä kyllä, nämä samaiset äijät, nämä typerän vanhoillisuudenkin irvikuvat, vaativat itselleen työväen luottamustoimia, vieläpä pieniä virkapaikkojakin. Sitä varten he noita itsevanhurskaita ja farisealaisia kielteisiä saarnojaan pitävätkin, osoittaakseen kuinka hyviä ja puhtaita he ovat tämän maailman keveämmästä elämänhumusta. Laajempaa arvostelukykyä omaamaton kansanainees heitä valitsee johonkin, jossa he pian osottavat tiedottomuutensa ja mahdottomuutensa.

— **Uinuvaa nuorisoa ja eloisaa nuorisoa.** Kuinka suuri ero on oikeistolla ja vasemmistolla sen näkee parhaiten nuorisosta nousevasta, kansasta kasvavasta. Oikeistonuoriso (sos. dem.) on hiljaista, säyseätä, toimetoman ja yrittämättömän näköistä. Kahviloissa ja seurapaikoissa se näyttölee »kainon orvokin» osaa, jonka mielikirjan luulis olevan *sionin kanteleen*, sillä vanha virsikirja on sille liian väkivoimaista nautittavaa. Samantapaista uinuvaa lienee sen muukin toiminta — Vallan toista maata on kommunistinuoriso. Se on reipasta, iloista, yrittävää, keskustelu- ja nauruintoista ja toimintatarmoista, se on ikäänkuin eri kansan rotua. He lakkaamatta ovat touhussa, kauppaavat lehtiään ja levittävät aatteitaan, iloitsevat ja riemuitsevat niinkuin ainakin toivorikkaat nuorukaiset. Heistä on toivoa tulevaisuudessa kun he karistavat pois mielestään liiat harhakuvitelmat. Sos. dem. nuoriso odottaa, että kypsät karpäset lentää suuhun ilman pyytämättä, ilman toimintaa ja vaivannäköä. Heiltä ei työväenliike voi paljoa odottaa ja heidän paikkansa olisikin jossakin paremmissa tyytyväisissä piireissä tai uskonnollisten seurain joukon jatkona.

B. Shav sanookin: joka ei kolmeenkymmeneen ikävuoteensa asti ole joskus ollut vallankumouksellinen, hän on sairas tai »idiootti». Meidän sos. dem. nuorisossa voi olla samantapaisia taudin oireita. Heidän kalpeat ja elottomat ilmeensä todistavat ainakin henkistä hidas- ja vähäverisyttä.

— „Trokarit“. »Salaviinanpolttaja ja salaviinankauppias» sanottiin ennen, nyt „trokari!“ Johtuuko tämä nimenmuutos siitä, ennen oli kyseessä kotimainen valmiste ja nyt ulkolainen? — Mutta eikö yhtähyvin ole trokareita ja trokareiksi nimitettäviä kaikki ne sala- ja julkikauppiaat sekä yksityiset, jotka varsinkin tarpeetonta tai vähemmän tarpeellista ulkoluista tavaraa maahan tuovat ja tuottavat? —

Satojen miljoonien autot, kotikärryt ja hevonen eivät maalaisillekaan kelpaa. Satojen miljoonien pentsiini ja poltto-sprii, kotimainen valmiste selluloosatehtaista lasketaan järveen; yli 400 milj. mrk. väkirehut, kotimainen on työn takana ja työläisiä ei kai ole, satojen miljoonien apulannotusaineet, kotimainen raaka-aine myydään ulkomaille tai hävitetään hyötyä tuottamatta; satojen miljoonien hienonahat, kotimainen ei kelpaa; kymmenien miljoonien tanssikengät ja juoksiain piikkikengät, omat kenkätehtaat saavat kitua työnpuutetta; noin 50 miljoonan gramofoonit; kotimainen viulu ja kantele on lyöty nurkkaan ja palaset heitetty pesään; noin satojen miljoonien arvosta ulkolaista spritä — valmistettu sokeritehtaitten jätteistä, pilaantuneista perunoista ja ihmislannasta ja kukatiesi mistä kaikista happomyrkyistä että kansa saisi iloita ja riemuita kun sillä on toki *kieltolaki*!!! — — — ??? —

Kuinka todella mieluista on ulkolaisen tavarahan käyttö, osoittaa sekin, että äsken eräs aatteellinen seura tilasi kahvilansa tuolit ulkomailta. Arvo monia kymmeniä tuhansia markkoja. Yleisöpiiri työläisiä. No, onhan se asianmukaista, että tehtaanlikka, joka pukee itsensä ensin mahdollisimman ulkolaisesti, saa ulkomaalaisen kahvitilkkansa ja sokeririppusensa nauttia istumalla ulkomaalaisella tuolilla ja sitten vikistä työnpuutetta ja rahan vähyyttä. — Kaiken muun ulkolaisen lisäksi, mikä kahvitarjoiluun kuuluu, täydentäisi kuvaa vielä *ulkomaalainen tarjoilija*, niinkuin ennen oli ja että kahvi *nälkäiselle* oikein hyvältä maistuisi.

Kaikkein kuvaavinta tässä vielä on se, että tuolitilausta oli päättämässä kolme entistä puusepän sälliä ja pari entistä tehtaan työmiestä. Ja kun viimeksi höylä kädessä heilunut sälli arveli, etteiköhän suomalaisen työläisen takapakarat voisi istua omassa maassa valmistetussa tuolissa, ärjäsi kirjaapitävä entinen tehtaantyömies: »kalossinkuva takapuoleen ja potkut paikastaan senlaiselle, joka uskaltaa turista korkeammassa asemassa olevia (entisiä puusepän sälliä) vastaan!» — Kun näin tapahtuu *tuoreessa puussa*, itseään ammattia edustavien sällien päättäissä asioita, kuinka sitten *kuivassa puussa* — porvaripiireissä? — —

Kun asiaa tarkastelee lähemmin ja useammalta näkökulmalta, huomaa, että: — kaikki, — melkein kaikki — trokaavat: Entinen ja nykyinen työläinen trokaa, pieni ja isoporvari trokaa, isänmaalliset ja kommunistit trokaa, valtio ja kunnat trokaa, ainakin 99 prosenttia koko kansasta trokaa ja käyttää trokattua tavaraa, se vaatimalla vaatii sitä. Yksin urheiluväki haalii tuhannet jalkapallonsa, piikkikenkänsä ja monet kymmenet muut välineensä ulkomailta. Korpikylien turveäijiä ja halkomiehiä varten saapuu laivanlastittain kirvesvarsia, lapion, talikon ja hangonvarsia sekä muita työkaluja. Osa aidanseipäistä ja muista aitatarpeista (luultavasti rautaisista) tulee ulkomailta, huolimatta kaan kävelykepeistä ja hammastikuista. Kysyä sopii: milloinkahan sauna- ja riihenlämmityspuina aletaan käyttää koksia tai kivihiiliä, että ne saataisiin tuoda Englannista ja tehdä lisää työttömiä, joita kunnat ja valtio sitten elättäisivät? — —

— **Huuto kommunisteille!** Te olette lyödyt, te olette maahan tallatut, te tulette pilkattavaksi ja vainottavaksi, teitä rusikoidaan, revitään ja piestään, teidät hajoitetaan kuin akanat tuuleen, te tulette pois juuritettavaksi maanpäältä ja teljettäväksi vankiloihin ja keskitysleireihin sekä karkoitettavaksi kukaties — minne. Teihin nähden tullaan noudattamaan täydellisesti teidän omia antamianne oppia ja rangaistusjärjestelmää. Eikä teillä pitäisi olla tosiasiallista valittamisen syytä, »sillä kaikki mitä te tahdotte ihmisten teille tekävän, se tehkää myös heille».

Siis tämä kaikki tapahtuu teidän synteinne tähden, teidän tyhmyytenne ja sokeutenne tähden, teidän ryssäläismielisyytenne tähden, teidän vikuroimisenne ja rääväsuulautenne tähden, teidän pirullisen ilkeämielisyytenne ja kaikkia pyhyyskiä pilkkaavan ja vääristelevän esiintymisenne tähden; josta puuttuu kaikki suoruus, rehellisyys ja vakavuus, totuus, jalomielisyys, puhtaus ja todellisen hyvän harrastus. — Te olette kadotuksen lapsia, pirun penikoita ja — — te tulette kadotettavaksi.

Teidän asianne ovat siis hullua hullummin, mutta elkööt siltä peljätkö, elkööt epätoivoon langetko. Valkoinen viha voi kohdata meitä kaikkia, mutta kyllä punainen peikko lopulta puolensa pitää. Teillä on ryhtiä, kurssia, temperamenttia, teillä on tarmoa ja intoa, teillä on reipasta ja rohkeaa nuorisoa (parhainta tässä maassa) ja todellisesti, järkyttämät-

tömästi uskovaisia vanhuksia. Teillä on parhainta joukkoa, valiokaarti, mitä työväenliikkeellä nykyisin tässä maassa on. — Reivatkaa purjeita, kääntäkää keulaa, vivutkaa peräsintä, lyökää ryssän touvit poikki, jarruttakaa hieman, ottakaa suunta vähän oikealle totuutta ja rehellisyyttä kohti, perustakaa toimintanne kotoiselle pohjalle ja vilkuttakaa *punaista* — ei rysänmerkillä varustettua — vaan *puhdasta punaista* — *kotoisilla symbooleilla*.

Minä ja paljon muita pidämme punaisesta, Suomen kansan juhliemieliväri on punainen. Sinivalkea kylmentää, masentaa, nukuttaa — ainakin minua — siitä löyhkää kalman haju, se ei sovi minkään suuria päämääriä ajavan köyhälistöpuolueen tunnusväriksi.

Ryhtykää tosipuuhiin perustamaan nuorsosialistista puoluetta kotoisella maaperällä, oman köyhän kansan kohottamista varten ja te olette voittava! — Eikä mikään maailman mahti voi teitä lopen lannistaa! — —

Nuorsosialistien ohjelma.

1 §. Työpäivän pituus:

Ihannepyrkimys on: nelipäiväiset työviikot ja 6-tuntiset työpäivät.

Lähin vaatimus on: 5-päiväiset työviikot ja 8-tuntiset työpäivät.

Muist. Lähimmissä vaatimuksissa mainitut työajat ovat jo osaksi käytännössä suurissa maailman tehtaissa, osaksi periaatteessa hyväksytty joidenkin maiden ammattikongresseissa.

2 §. Työpalkat:

a) *Ihannetila*: Sama palkka kaikille, sukupuoleen, säätyyn, oppiarvoihin tai muihin katsomatta; huomioon ottaen kuitenkin välttämättömät persoonalliset erikoismenot ja eroavat olosuhteet.

b) *Nykyinen aika*: Kaikille valtion, kaupunkien ja kuntain sekä yksityisten toimessa, työssä tai palveluksessa oleville on palkat laskettava siltä peruspohjalta, mikä kohtuulliseen elämäntasoon kuuluu, lukuunotettuna asunnot, vaatteet, ravinto sekä kaikki mahdolliset elämän tarpeet, mukavuudet, hovit ja nautinnot.

c) *Heti toteutettava palkkataso*: alin palkka 2,000 mk. kuukaudessa, ylin 3—4,000 mk. kuukaudessa, erityisaloilla korkeintaan 5,000 mk. kuukaudessa; sekä sopimusluontoinen palkka olojen ja tilanteen mukaan, kuitenkin niin, että yhteinen etu on yleisin varteenotettava mittapuu.

d) *Ikäkorotukset*: kaikki ikäkorotukset valtion kaupunkien ja kuntain virkamiehiltä ja toimesta olevilta ovat poistettavat ja lakkautettavat niin kauvaksi kun työläisiin nähdenkin voidaan ryhtyä noudattamaan samaa palkankorotustapaa.

e) *Huom.!* Kaikille yksityisten ja yhtiöitten töissä ja toimissa oleville on vaadittava samoja palkka- sekä muita etuja kuin kuntain ja valtion töissä oleville.

3 §. *Kesälomat.*

Kesälomaa on myönnettävä täydellä palkalla — kaikille ilman mitään poikkeusta seuraavasti: 1:den vuoden palvelus-, virka-, työ- tai toimialalta 1 viikko, 2—3 vuoden ajalta 2 viikkoa, 4—5 vuoden ajalta 3 viikkoa ja sitä seuraavilta 1 kuukausi.

4 §. *Asuntokysymys.*

Asuntotuotantoa on koko yhteiskunnan puolelta niin tarmokkaasti kehitettävä, että saavutetaan lähin päämäärä: suurempiperheisille 3 huonetta ja keittiö, pienempiperheisille 2 huonetta ja keittiö sekä yksityisille 1 huone ja keittiö. Kaikki nämä huoneustot niihin liittyvine ajanmukaisine mukavuuksineen. — Suuremmilta huoneustoilta kuin tässä mainituilta on säädettävä asteettain kohoava *yllellisyysvero*.

5 §. *Virkamiesten ja virkailijain pätevyys ehdot.*

Kaikissa valtion, kaupunkien ja kuntain virkailijain pätevyysvaatimuksissa on oppiarvotodistuksille annettava vähemmän huomiota ja arvoa kuin varsinaiselle kansalaiskunnolle, itseopiskelulle, persoonalliselle tarmokkuudelle ja sopivaisuudelle.

Korkeamman opillisen sivistyksen saaneiden käyttöä alempiarvoisissa tehtävissä ei saa tapahtua muuta kuin poikkeustapauksissa, koska se voidaan katsoa yhteiskunnalliseksi tuhlaukseksi.

6 §. *Virkamiesten ja virkailijain virkapalvelusaika.*

Kaikki valtion, kaupunkien ja kuntain virkatoimet *määräaikaisiksi*: — 3 tai 5 vuodeksi kerrallaan, eritapauksissa kor-

keintaan 10 vuodeksi. — Täten saadaan jäykkään, velttoon, laiskaan, välinpitämättömään ja osittain kuolleeseenkin virasto-toimintaan ja homehtuneisuuteen uusiaikaista virkeyttä, reippautta, toimintaintoa ja elämänrytmiä!

Muist. Kun maan korkein hallintomies on virassaan *määräaikainen*, samoin kaikki työväen toimistoissa palvelevat päähenkilöt sekä yksityisliikkeissä, vieläpä valtion erikoistoimissa olevat tärkeät päähenkilöt, sitä suurempi syy on levittää tätä järjestelmää mahdollisimman laajalle ja asettaa kaikki virat ja toimet *määräaikaisiksi*.

7 §. *Virkamiesten ja virkailijain suhde puolue-elämään.*

Ne virka- ja toimihenkilöt, jotka ovat lukeutuneet sos. dem. puolueeseen tai tulleet sen avulla toimiinsa valituksi, täytyy säilyttää kiinteä yhteytensä puolue-eliimiin ja puolue-rientoihin sekä koettaa niiden toimintaa kaikin puolin edesauttaa.

Sisällysluettelo.

»Sammuuta sinä, minä sytytän!»

Hätäaputyöpalkat.

Elkää koskeko yhdistymisvapauksiin.

Ketkuilemista.

»Punikit» Saksalaisten lypsylehminä.

Mitä ovat ulkomaanmatkat?

Me alkuajan heikot uranuurtajat.

Uutta eteen, vanhaa rekeen.

Eräitten raittiusintoilijain — —

Puuäijiiä.

Uinuvaa nuorisoa ja eloisaa nuorisoa.

Trokarit.

Huuto kommunisteille!

Nuorsosialistien ohjelma!
